

15-19 YAŞ ARASINDAKİ 850 BİN GENÇ NE İŞGÜCÜNDE NE EĞİTİMDE

Gökçe Uysal* ve Selin Köksal**

Yönetici Özeti

2014 ve 2015 Hanehalkı İşgücü Anketi verileri kullanılarak hazırlanan bu araştırma notunda Türkiye'de 15-19 yaş aralığındaki gençlerin eğitim durumları değerlendirilmiştir. Buna göre 2015 yılında yaklaşık üç gençten biri başka bir deyişle 2 milyon 43 bin genç eğitime devam etmemektedir. Okula devam etmeyen gençlerin yaklaşık yüzde 71,4'ü en fazla ilköğretim mezunudur. Eğitim hayatını bırakmış gençlerin azımsanmayacak bir kısmı işgücü piyasasına da girmemektedir. 850 binden fazla genç ise ne eğitimine devam etmektedir ne de işgücü piyasasındadır. Ne eğitimde ne de işgücünde olan gençlerin yüzde 72'sini kadınlar oluşturmaktadır.

15-19 yaş arasında yaklaşık 2 milyon 42 bin genç eğitime devam etmiyor

Türkiye'de nüfusun önemli bir kısmı gençlerden oluşmaktadır. Toplam nüfusun yaklaşık dörtte biri 15-29 yaş arasında, yüzde 8,3'ü 15-19 yaş arasındadır.¹ Genç nüfusun görece yoğun olması ekonomik dönüşümler için önemli bir fırsattır. Zira emek verimliliği gençlerin beşeri sermaye birikimlerine paralel olarak artacaktır. Dolayısıyla gençlerin beşeri sermaye stokları ekonomik büyüme ve kalkınma açısından göz ardı edilemeyecek kadar değerlidir.

Bu araştırma notunda, TÜİK tarafından yayınlanan 2014 ve 2015 yılları Hanehalkı İşgücü Anketleri (HİA) mikro veri setleri kullanılarak 15-19 yaş grubundaki gençlerin beşeri sermayesinin temelini oluşturan eğitim durumları incelenmiştir. HİA'da hanedeki bireylere bir eğitim kurumuna devam edip etmedikleri ve en son bitirdikleri eğitim kurumu sorulmuştur. Dolayısıyla bireyler eğitim kurumlarına kayıtlı olma durumlarını değil, eğitim kurumuna devam etme durumlarını beyan etmektedir. Buna karşılık Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) istatistikleri eğitim kurumlarına kayıtlı olma durumunu takip etmektedir. Soruların yapısı nedeniyle HİA istatistikleri ile MEB istatistiklerinin farklı kavramları ölçtüğü dikkate alınmalıdır.

HİA verilerine göre 2015 yılında 15-19 yaş grubundaki gençlerin yüzde 67,7'si eğitim hayatlarına devam etmektedir. Yaklaşık 2 milyon 43 bin genç kadın ve 2 milyon 235 bin genç erkek olmak üzere toplam 4 milyon 278 bin genç eğitime devam ettiğini beyan etmiştir. Başka bir deyişle, genç nüfusun neredeyse üçte biri eğitim yatırımlarına yoğunlaşması gerektiği bu yaşlarda okula devam etmemektedir. Genç kadınların yüzde 3,,6'sı, genç erkeklerin ise yüzde 31,1'i eğitime devam etmediğini belirtmektedir.

2014 yılı verileri ile karşılaştırıldığında, okula devam etme oranlarında 2,4 yüzde puanlık iyileşme kaydedildiği görülmektedir. Buna paralel olarak, eğitime devam eden 15-19 yaş arasındaki gençlerin

* Yrd. Doç. Dr. Gökçe Uysal, Betam, Direktör Yardımcısı, gokce.uysal@eas.bau.edu.tr

** Selin Köksal, Betam, Araştırma Görevlisi, selin.koksal@eas.bau.edu.tr

¹ 2014 Hanehalkı İşgücü Anketi ve 2015 Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi verileri, Betam hesaplamaları.

oranı 2014'te yüzde 65,3 iken, 2015 yılında bu oran 2,4 puan yükselerek 67,7'ye ulaşmıştır. Tablo 1 incelendiğinde, bu düşüşün hem genç kadınların hem de genç erkeklerin durumlarındaki iyileşmeden kaynaklandığı görülmektedir. Buna göre, eğitime devam etme oranı genç kadınlar ve erkeklerde sırasıyla 2 ve 2,8 yüzde puan artmıştır. Ancak, genç kadınlar ve erkeklerin eğitime devam oranları arasındaki farkın bir önceki seneye kıyasla arttığı gözlenmiştir. 2014 yılında 1,7 yüzde puan olan bu fark, 2015 yılında 2,5 yüzde puana yükselmiştir. Genel olarak eğitim seviyesinin artmasının cinsiyet farklılıklarını azaltması beklenir. Eğitime devam oranlarında da cinsiyetler arası farkların kapatılması orta ve uzun vadede kadın istihdamının artması ve ücretlerdeki cinsiyet farklılıklarının azalması açısından önemli bir rol oynamaktadır.

Tablo 1 Eğitime devam durumu

		Erkek	Erkek (%)	Kadın	Kadın (%)	Toplam	Toplam (%)
2015	Devam ediyor	2.235.966	68,9	2.043.004	66,4	4.278.970	67,7
	Devam etmiyor	1.006.760	31,1	1.035.434	33,6	2.042.194	32,3
2014	Devam ediyor	2.136.637	66,1	1.956.494	64,4	4.093.132	65,3
	Devam etmiyor	1.094.848	33,9	1.081.670	35,6	2.176.517	34,7

Kaynak: 2014 ve 2015 Hanehalkı İşgücü Anketi Mikro Veri Setleri, TÜİK; Betam

Eğitime devam etmeyenlerin yaklaşık yüzde 60'ı ilköğretim mezunu

Halihazırda bir eğitim kurumuna devam etmediğini belirten gençlerin tekrar örgün eğitim sistemine dönerken çeşitli zorluklarla karşılaşmaktadır. Dolayısıyla okula gitmeyen gençlerin eğitim seviyesi hem kendi beşeri sermayeleri hem de genel olarak işgücü verimliliği açısından önemlidir. Okula devam etmeyen gençlerin eğitim durumları Tablo 2'de incelenmiştir.

Tablo 2 Okula kayıtlı olmayanların en son mezun olduğu okul

		Erkek		Kadın		Toplam	
		Kişi sayısı	Payı (%)	Kişi sayısı	Payı (%)	Kişi sayısı	Payı (%)
2015	Herhangi bir okulu bitirmeyen	132.550	13,2	239.427	23,1	371.977	18,2
	İlköğretim	593.630	59,0	491.997	47,5	1.085.627	53,2
	Genel lise	161.273	16,0	165.059	15,9	326.332	16,0
	Meslekî veya teknik lise	118.443	11,8	135.112	13,1	253.555	12,4
	Yüksek okul ve üzeri	864	0,1	3.839	0,4	4.703	0,2
	Toplam	1.006.760	100,0	1.035.434	100,0	2.042.194	100,0
2014	Herhangi bir okulu bitirmeyen	133.933	12,2	262.324	24,3	396.257	18,2
	İlköğretim	673.643	61,5	532.116	49,2	1.205.759	55,4
	Genel lise	152.454	13,9	171.516	15,9	323.970	14,9
	Meslekî veya teknik lise	132.210	12,1	111.136	10,3	243.346	11,2
	Yüksek okul ve üzeri	2.608	0,2	4.578	0,4	7.186	0,3
	Toplam	1.094.848	100,0	1.081.670	100,0	2.176.517	100,0

Kaynak: 2014 ve 2015 Hanehalkı İşgücü Anketi Mikro Veri Setleri, TÜİK; Betam

15-19 yaş arasında eğitime devam etmeyen 239 bin genç kadın ve 132 bin genç erkek (toplam 371 bin genç) herhangi bir okuldan mezundan olmadığını belirtmiştir. Herhangi bir okuldan mezun olmayan gençlerin sayısı 2014 yılına göre 25 bin azalsa da, eğitime devam etmeyen gençlerin içindeki payı yüzde 18,2 ile sabit kalmıştır. İlköğretim eğitimini tamamladığını söyleyen ise 492 bin genç kadın, 594 bin genç erkek (toplam 1 milyon 86 bin genç) bulunmaktadır. Dolayısıyla 15-19 yaş aralığında eğitimine devam etmeyenlerin yüzde 71,4'ü, başka bir deyişle yaklaşık 1,5 milyon genç en fazla ilköğretim mezunu olarak eğitimi bırakmıştır. Yine aynı yaş grubunda toplam 326 bin genç genel lise, 243 bin genç ise meslek ya da teknik lise mezunudur. Öte yandan, bu yaş grubundaki gençlerin sadece yüzde 0,2'si (yaklaşık 4 bin 700 genç) yüksekokul ya da üzerini tamamladığını söylemiştir. Yüksekokul ve üzeri eğitim seviyesini tamamlama oranı genç kadınlarda (yüzde 0.4) genç erkeklere (yüzde 0.1) oranla daha yüksektir.

2014'ten 2015'e herhangi bir eğitim kurumunu bitirmeyen gençlerin sayısı 396 binden 372 bine, ilköğretim mezunlarının sayısı ise 1 milyon 206 binden 1 milyon 85 bine düşmüştür. Buna paralel olarak, en fazla ilköğretim mezunu olan gençlerin sayısı bir yılda 120 bin kişi azalmıştır. Öte yandan lise seviyesinde eğitimini bırakmış gençlerin sayısında artış vardır. 2014 yılında herhangi bir okula kayıt olmayan gençlerden yaklaşık 324 bini genel lise mezunuyken, 2015 yılını bu sayı 326 bine çıkmıştır. Genel lise mezunu genç kadınların sayısı 172 binden 165 bine gerilerken genel lise mezunu erkeklerin sayısı 152 binden 161 bine yükselmiştir. Buna karşın mesleki ve teknik lise mezunu genç kadınların sayısında 24 binlik önemli bir artış görülürken, aynı eğitim seviyesinden mezun genç erkeklerin sayısı 14 bin azalmıştır. Eğitime devam etmeyen gençler arasında yüksekokul ve üzeri eğitim seviyesini tamamlayan gençlerin sayısı ise bir senede 3 binden fazla azalmıştır. Bu yaş grubunda eğitime devam eden gençlerin sayısı 4 milyon 93 binden 4 milyon 279 bine yükselmiştir. Eğitime devam edenler arasında yüksekokul ve üzeri eğitim seviyesinde olan gençlerin sayısı 17 bin kişi artmıştır (359 binden 376 bine).

Tablo 3 Okula devam eden gençlerin eğitim seviyeleri

	2015		2014	
	Kişi sayısı	Payı (%)	Kişi sayısı	Payı (%)
İlköğretim	1.347	0,1	1.374	0,1
Ortaokul	128.736	3,0	114.780	2,8
Genel Lise	2.094.337	48,9	2.043.648	49,9
Mesleki Lise	1.678.399	39,2	1.574.250	38,5
Yüksekokul & Lisans	363.670	8,5	340,192	8,3
Yüksek Lisans +	12.481	0,3	18,888	0,5
Toplam	4.278.970	100,0	4.093.132	100,0

Sonuç olarak eğitime devam etmeyenler arasında en az lise mezunlarının payı yüzde 26,4'ten 28,6'ya yükselmiştir. Buna rağmen eğitime devam etmeyen gençlerin beşeri sermayeleri halen çok düşüktür. Bu gençlerin eğitim hayatına dönmeleri sadece zorunlu eğitim yılını artırmakla çözülemeyecek bir sorundur. Türkiye ileride yüksek verimlilik seviyesine sahip bir işgücü istiyorsa okula dönmesi nispeten kolay olan bu yaş grubundaki gençleri eğitim sistemine dahil etmenin yollarını aramalıdır.

850 binden fazla genç ne eğitimde ne de işgücünde

Tablo 4'te 15-19 yaş grubundaki gençlerin okul devam etme ve işgücü durumları özetlenmektedir. 2015 yılı verilerine göre, bu yaş grubunda 858 bin gencin ne eğitime devam etmekte ne de işgücü piyasasına girmektedir. Toplumsal cinsiyet ayrımında incelendiğinde 613 bin genç kadının ve 245 bin genç erkeğin ne işgücüne katıldığı ne de eğitime devam ettiği görülmektedir. 2014'ten 2015'e ne eğitimde ne de işgücünde olan genç kadınların oranı bir yıl içerisinde 1,7 yüzde puan azalmıştır. Ancak yine de ne eğitimde ne de işgücünde olmama sorunu genç kadınlar için daha ciddi boyuttadır.

Tablo 4 Gençlerin eğitim ve işgücüne katılım durumu

		Erkek		Kadın	
		Kişi sayısı	Payı (%)	Kişi sayısı	Payı (%)
2015	İşgücünde değil ve okula devam etmiyor	245.141	7,6	613.123	19,9
	İşgücünde ve okula devam etmiyor	663.735	20,5	311.559	10,1
	İşgücünde değil ve okula devam ediyor	1.781.006	54,9	1.897.793	61,7
	İşgücünde ve okula devam ediyor	552.844	17,0	255.963	8,3
	Toplam	3.242.726	100,0	3.078.438	100,0
2014	İşgücünde değil ve okula devam etmiyor	241.581	7,5	655.399	21,6
	İşgücünde ve okula devam etmiyor	726.430	22,5	298.316	9,8
	İşgücünde değil ve okula devam ediyor	1.768.204	54,7	1.863.674	61,3
	İşgücünde ve okula devam ediyor	495.271	15,3	220.776	7,3
	Toplam	3.231.485	100,0	3.038.164	100,0

Kaynak: 2015 ve 2014 Hanehalkı İşgücü Anketi Mikro Veri Setleri, TÜİK; Betam

İşgücünde olmayan ve okula devam eden genç erkeklerin oranı yüzde 54,7'den yüzde 54,9'a sınırlı bir artış göstermiştir. Buna karşılık, işgücünde olan ve okula kayıtlı olmayan genç erkeklerin payı ise yüzde 22,5'ten yüzde 20,5'e gerilemiştir. Bu durum genç erkeklerin eğitimlerine devam oranının artmasını doğrulamaktadır (Tablo 1). Hem eğitimde hem de işgücünde olan genç erkeklerin oranı ise geçen seneye göre 1,7 yüzde puan artmıştır. Aynı durumdaki genç kadınların payı da 1 yüzde puan artmıştır. Hem işgücünde hem okulda olan genç kadınların oranındaki artış, mesleki ve teknik liselere devam eden genç kadınların oranındaki artış sebebiyle gerçekleşmiş olabilir. Tablo 4'teki veriler dikkate alındığında, 2015 yılında 15-19 yaş arasında ne okulda ne de işgücünde olan gençlerin oranı yüzde 13,6 olarak hesaplanmıştır.

Buna rağmen, eğitim hayatına devam etmediğini söyleyen 15-19 yaş grubundaki genç kadınların işgücüne katılım oranı 2014 yılında 31,3 iken 2015 yılında yüzde 34,7'ye yükselmiş olması sevindirici bir gelişmedir (

Tablo 5). Bu dönemde erkeklerin işgücüne katılım oranları da yüzde 2 puan artmıştır. Diğer taraftan eğitime devam etmeyen gençlerin işsizlik oranlarında 0,3 puanlık bir artış görülmektedir. İşsizlik oranlarındaki artışın sebebi genç kadınların işsizlik oranlarının yüzde 17'den yüzde 19,8'e çıkmış olmasıdır.

Tablo 5 Okula gitmeyen gençlerin işgücü durumu ve işsizlik oranları

		Erkek	Kadın	Toplam
2015	İşgücüne katılım oranı(%)	73,0	34,7	53,2
	İşsizlik oranı (%)	18,4	19,8	18,8
2014	İşgücüne katılım oranı(%)	75,0	31,3	53,3
	İşsizlik oranı (%)	19,1	17,0	18,5

Kaynak: 2015 Hanehalkı İşgücü Anketi Mikro Veri Seti, TÜİK; Betam

Genç kadınlar ev işleri ile meşgul olduğu için iş aramıyor

Okula devam etmeyen ve işgücü piyasasında yer almayan gençlerin iş aramama nedenleri toplumsal cinsiyet ayrımında

Tablo 6'te verilmiştir.² Erkeklerin yüzde 30,4'ü daha önce çok iş aradığını ancak bulamadığını veya yeteneklerine uygun bir iş olmadığını düşündükleri için iş aramaktan vazgeçtiklerini, yani ümidi kırık olduklarını belirtmiştir. Kadınlar arasında ümidi kırık olanların oranı ise genç erkeklere oranla çok düşüktür (yüzde 3,1). Ümidi olmadığı için iş aramaktan vazgeçmiş yaklaşık 75 bin genç erkek, 18 bin genç kadın bulunmaktadır.

Tablo 6 Eğitime devam etmeyen ve işgücüne dahil olmayanların iş aramama nedenleri

	Erkek		Kadın	
	Kişi sayısı	Payı (%)	Kişi sayısı	Payı (%)
İş buldu, başlamak için bekliyor	6.927	2,84	2.878	0,5
Ümidi kırık	74.165	30,4	18.811	3,1
Eğitim öğretimine devam ediyor	51.106	20,9	67,385	11
Ev işleriyle meşgul veya ailedeki çocuklara/bakıma muhtaç yetişkinlere bakıyor	2.085	0,9	454.730	74,2
Diğer ailevi veya kişisel nedenler	53.907	22,1	39.002	6,4
Engelli veya hasta	50.806	20,8	28.755	4,7
Diğer	5.139	2,1	1.030	0,2
Toplam	244.136	100,0	612.590	100,0

Kaynak: 2015 Hanehalkı İşgücü Anketi Mikro Veri Seti, TÜİK; Betam

Tablo 7'da iş piyasasına dair ümidi kırılan gençlerin cinsiyet ayrımında eğitim seviyeleri gösterilmektedir. Ümidi kırık genç erkeklerin yüzde 88,4'ü, genç kadınların ise yüzde 86,7'si en fazla ilköğretim seviyesini tamamlamıştır. Buna göre, düşük eğitim seviyesine sahip olmak, gençlerin işgücü piyasasına katılmaya dair motivasyonlarını da düşürmektedir. Sonuç olarak, eğitim çağındaki gençlerin örgün eğitime dönmelerini kolaylaştıracak politikalar kadar gençlerin işgücü piyasasına uyumlarını

² Tablo 5 ve Tablo 6'daki istatistiklerin 2013 yılı verileri eklerde verilmektedir.

destekleyecek eğitimlerin sağlanması ve işgücü piyasasına geçişlerini kolaylaştıracak politikaların geliştirilmesi önem arz etmektedir.

Tablo 7 Ümidi kırıkların en son mezun oldukları okul

	Erkek		Kadın		Toplam	
	Kişi sayısı	Payı (%)	Kişi sayısı	Payı (%)	Kişi sayısı	Payı (%)
Bir okul bitirmeyen	15.373	16,0	2.584	8,4	17.957	14,2
İlköğretim	69.396	72,4	22.223	72,0	91.618	72,3
Genel lise	6.466	6,7	3.302	10,7	9.768	7,7
Mesleki veya teknik lise	4.635	4,8	2.528	8,2	7.163	5,7
Yüksekokul	0	0,0	240	0,8	240	0,2
Toplam	95.870	100,0	30.877	100,0	126.746	100,0

Kaynak: 2015 Hanehalkı İşgücü Anketi Mikro Veri Seti, TÜİK; Betam

Tablo 6'teki veriler genç kadınların işgücü piyasasından uzak durmasında toplumsal cinsiyet rollerine bağlı geleneksel iş bölümünün ne kadar etkili olduğunu göstermektedir.

Tablo 6'e göre, ev işleriyle meşgul olmak veya ailedeki çocuklara veya bakıma muhtaç yetişkinlere bakmak sebepleriyle iş aramadıklarını belirten genç kadınların oranının yüzde 74,2 olduğu görülmektedir. Başka bir deyişle, okula devam etmeyen ve işgücü piyasasında olmayan her dört kadından üçünün ev işleri veya ailevi sorumluluklar gibi gerekçelerle işgücü piyasasına girmedikleri görülmektedir. Aynı oran 2014 yılında yüzde 73,1 olarak ölçülmüştür. Bu artış geleneksel cinsiyet rollerinin toplumun genelinde yerleşik olduğunu ve toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamaya yönelik politikaların yeterli etkiyi yaratamadığını ortaya koymaktadır.

Eğitime devam oranlarındaki bölgesel uçurumlar

Hemen her istatistikte olduğu gibi okula devam oranlarında da Türkiye'deki bölgeler arasında büyük farklılıklar bulunmaktadır. 2015 yılında Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde eğitime devam etme oranı yüzde 53,6'da iken Batı Anadolu'da bu oran yüzde 76,3'e ulaşmıştır. Diğer bir deyişle, Doğu bölgelerindeki gençlerin yarısından biraz fazlası okula devam ediyor iken Batı bölgelerinde her dört çocuktan üçünün okula devam ettiği görülmektedir. Doğu Karadeniz bölgesi eğitime devam açısından en başarılı bölge sayılabilir. Bu bölgede yaşayan gençlerin yüzde 77'si eğitime devam ettiklerini söylemektedir.

Türkiye genelinde okula devam etme oranı 2014 yılında yüzde 65,3 iken 2015 yılında yüzde 67,7'ye yükselmiştir. Okula devam oranı en yüksek olan bölge ile en düşük olan bölge arasındaki fark 2014 yılında 23,2 yüzde puan iken 2015 yılında 23,4 yüzde puana yükselmiştir. Bu durum, eğitime devam oranlarında bölgesel farklılıkların ciddiyetini koruduğuna işaret etmektedir. Bölgesel ayırmda eğitime devam oranları incelendiğinde, bölgelerin büyük çoğunluğunda okula devamda bir iyileşme kaydedildiği, iki bölgede (İstanbul ve Doğu Marmara) ise eğitime devam oranlarının sabit kaldığı gözlemlenmiştir. Tablo 8'ye göre, en fazla artış Batı Karadeniz ve Kuzeydoğu Anadolu Bölgeleri'nde (6,1 ve 4,4 yüzde puan) görülmüştür. 2014 yılında en düşük orana sahip Güneydoğu Anadolu ve Kuzeydoğu

Anadolu Bölgeleri'nin 2015 yılında eğitim devam oranlarında Türkiye ortalamasının üzerinde artış görülmesi sevindirici bir haberdir.

Tablo 8 Bölgesel ayırmda eğitime devam

	2014 (%)	2015 (%)	Fark (% puan)
Güneydoğu Anadolu	50,8	53,6	2,8
Ortadoğu Anadolu	54,3	57,2	2,9
Kuzeydoğu Anadolu	52,5	58,0	5,5
İstanbul	68,5	68,5	0,0
Akdeniz	66,7	68,6	1,9
Orta Anadolu	69,6	72,1	2,5
Ege	68,7	73,1	4,4
Doğu Marmara	73,5	73,5	0,0
Batı Karadeniz	69,1	75,2	6,1
Batı Marmara	73,2	75,8	2,6
Batı Anadolu	72,0	76,3	4,3
Doğu Karadeniz	74,0	77,0	3,0
Türkiye ortalaması	65,3	67,7	2,4

Kaynak: 2014 ve 2015 Hanehalkı İşgücü Anketi Mikro Veri Setleri, TÜİK; Betam

Ek 1 Eğitime devam etmeyen ve işgücüne dahil olmayanların iş aramama nedenleri, 2014

İş aramama nedenleri	Erkek	Erkek (%)	Kadın	Kadın(%)
İş buldu başlamak için bekliyor	9.734	4,0	6.433	1,0
Ümidi kırık	79.915	33,1	21.542	3,3
Eğitim/öğretimine devam ediyor	53.702	22,3	57.955	8,8
Ev işleriyle meşgul ya da ailedeki çocuklara/bakıma muhtaç yetişkinlere bakıyor	145	0,1	506.063	77,2
Diğer ailevi ve kişisel nedenler	47.128	19,5	32.053	4,9
Engelli veya hasta	42.559	17,6	29.270	4,5
Diğer	7.989	3,3	1.927	0,3
Toplam	241.173	100,0	655.241	100,0

Kaynak: 2014 Hanehalkı İşgücü Anketi Mikro Veri Seti, TÜİK; Betam

Ek 2 Ümidi kırıkların en son mezun oldukları okullar, 2014

	Erkek	Erkek(%)	Kadın	Kadın(%)	Toplam	Toplam(%)
Herhangi bir eğitim kurumundan mezun olmayanlar	13.590	13,4	5.041	14,3	18.631	13,6
İlköğretim (8 yıl)	75.806	74,5	24.336	68,9	100.142	73,1
Genel lise	5.852	5,8	3.503	9,9	9.355	6,8
Mesleki veya teknik lise	5.720	5,6	2.224	6,3	7.944	5,8
Yüksekokul	752	0,7	234	0,7	986	0,7
Toplam	101.720	100,0	35.337	100,0	137.057	100,0

Kaynak: 2014 Hanehalkı İşgücü Anketi Mikro Veri Seti, TÜİK; Betam